

Det, jeg synes, er nok så væsentligt at få understreget under førstebehandlingen i dag, er, at vi lægger afgørende vægt på proportionaliteten i den måde, det her lovforslag bliver benyttet på, ikke mindst i valg af anonymiseringsgrad. Det vil i sidste ende være domstolens afgørelse, men det er for os meget væsentligt, at man bruger denne her mulighed så restriktivt som overhovedet muligt.

Jeg mener, at den balance, vi har lagt i det, ikke kun er fuldt ud forsvarlig, ellers ville regeringen jo heller ikke fremsætte det, men også flugter ganske fint, ikke mindst synes jeg godt jeg vil fremhæve, den europæiske menneskerettighedskonvention og Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, der jo har afsagt en del afgørelser vedrørende anonyme vidner. Der er tale om en balancegang, men vi mener, at der er et behov.

Jeg deler fuldt ud fru Birthe Rønn Hornbechs udlægning som den første ordfører af, at det her lovforslag ikke vil være et lovforslag, der ofte vil finde anvendelse ved domstolene. Jeg tror, det vil være sjældent, at det vil finde anvendelse, men jeg tror, at det vil finde anvendelse, og jeg tror, at det vil være et nyttigt redskab i de sager, hvor vidner som sagt er tilfældighedsvidner, hvor der er tale om grov, organiseret kriminalitet, og hvor det efter domstolens skøn måske er den eneste mulighed for at få det vidne til at bidrage til opklaring og til domfældelse i en sag.

Jeg takker for den livlige debat, der har været i dag. Jeg synes, den er med til at afspejle, at der her er tale om et forslag, hvor der er mange hensyn, der skal vejes op imod hinanden. Jeg er selvfølgelig tilfreds med, at både Dansk Folkeparti, Kristeligt Folkeparti og til dels også SF har været imødekommende og positive over for regeringens lovforslag, og jeg ser frem til den fortsatte behandling af forslaget i udvalget.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 138: Forslag til lov om ændring af lov om forbud mod tv-overvågning m.v. (Tv-overvågning af pengeautomater, vekselautomater og pengetransportbiler).

Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 27/2 2002).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Karsten Nonbo (V):

Nu er vi så i den glade situation, at her foreligger høringssvar. Er det ikke korrekt? Og så er vi jo et godt stykke hen ad vejen.

Det er også det fjerde gode lovforslag fra justitsministeren i dag. Desværre er årsagen til lovforslagets fremsættelse jo mere nød end lyst. Nødvendigheden skyldes de mange røverier mod pengetransporter og de mange røverier, be-dragerier og tyverier, hvori betalingskort er involveret.

Det sidste par år har der været et stort antal overfald mod pengetransporter. Såfremt der i disse transporter monteres videokamera, vil det besværliggøre dagligdagen for røverne. Så bliver de nødt til at maskere sig, inden de vover sig ud i trafikken, og det vækket jo en vis opsig.

Kl. 21.25

Pengeautomater med fotoovervågning er også et godt middel mod kriminalitet, når indbrudstyven efter et villaindbud forsøger lykken i en pengeautomat ved at hæve nogle penge. Det er tit, at en hel serie indbrud opklares ved, at tyven bagefter forsøger at bruge dankortet i en automat. Der er ingen spor fra indbruddene, men der er et godt foto ved banken.

Både Finansrådet, Politimesterforeningen og Politifuldmægtigforeningen ønsker derudover også en overvågning af bankernes facader, således at man kan få tv-overvågning med video, som de skriver, af røveren, inden han entrer banken.

Jeg forstår sådan set godt argumentet, og jeg tror ikke, Venstre vil stå urokkeligt fast på ikke at gå i den retning, men det er jo alt sammen en afvejning, og det er jo et skridt ud ad den berømte glidebane: Hvornår er det et overvågningssamfund, og hvornår er det en sikring af de lovlydige borgeres interesser?

Nu har justitsministeren valgt det snit, som hun har fremlagt i dag, og det støtter vi justitsministeren i.

Der skal i hvert fald ikke være tvivl om, at kun chaufførerne har adgang til pengetransporterne, og de har jo i forvejen accepteret kameraerne, så den eneste, der overvåges her, er ham røvereren, der stikker hovedet ind i bilen, og det er ham vel undt.

Med hensyn til pengeautomater skal man jo huske på, at dette forslag ikke giver yderligere overvågning. I forvejen registreres kortets ærlige ejer, når han hæver penge og det både med hævested, tid og klokkeslæt, og det har man jo da accepteret, når man anskaffer dankortet. Derfor er den eneste forskel faktisk, om man har slips på eller ej, når man bliver fotograferet, for man er lige kendt på stedet med eller uden foto.

Nu skal jeg ikke foregribe udvalgsarbejdets gang, men jeg mener måske, det var en god idé, hvis vi præciserede og definerede mere, hvad vi mener med henholdsvis fotoovervågning, tv-overvågning og videoovervågning. Ordene bruges lidt i flæng i høringsvarene.

Fotoovervågning kan der ikke være tvivl om er et stillbillede, som bliver optaget og senere kan ses. Tv-overvågning er efter mine begreber noget, som forsvinder ud i den blå luft, når man har set det. Videoovervågning opbevares og lagres på bånd til senere brug.

Jeg bemærker, at Rigsadvokaten i sit hørings svar siger, at der allerede efter gældende ret er mulighed for overvågning uden videooptagelser, og så må jeg formode, at han hermed mener tv-overvågning. Hvis det er tilfældet, er det vel bare et spørgsmål, om man ikke fra bankens side vil trykke på en overfaldsalarm, når der er begået røveri, tilkobler en video til tv-kameraet, og så får man billedet af bankrøveren på denne måde. Så kan man nemlig filme den sekvens, hvor gerningsmanden er på vej ud af banken, uden at man gør det generelt.

Jeg skal også henvise til, at der i Justitsministeriets bemærkninger på side 3, anden spalte, tredjesidste afsnit står:

»Enkelte pengeinstitutter har også installeret facadeovervågning med videokamera, som aktiveres ved en overfaldsalarm.«

Så det er nok noget, vi skal kigge grundigt på under udvalgsarbejdet. Vi kan fra Venstres side fuldt tilslutte os det fremsatte lovforslag.

Sandy Brinck (S):

Da Socialdemokratiets ordfører, hr. Per Kaalund, ikke kan være til stede, skal jeg fremføre følgende:

Socialdemokratiet er enig i formålet med dette lovforslag, nemlig at forbedre mulighederne for at forebygge og opklare navnlig røverier og anden berigelseskriminalitet.

Socialdemokratiet kan anbefale, at loven ændres således, at det tillades at tv-overvåge pengetransportbiler, så kun personer, der befinder sig i umiddelbar nærhed af køretøjet, bliver optaget.

Socialdemokratiet kan ligeledes anbefale, at det tillades at tv-overvåge penge- og vekselautomater, såfremt der kun optages billeder af personer, der befinder sig i umiddelbar nærhed af automaten.

Socialdemokratiet er enig med regeringen i, at det ikke kan anbefales, at der gives en generel tilladelse til at tv-overvåge med videooptagelse af gadearealer uden for pengeinstituttet. Dette på trods af at Finansrådet og politiet i deres hørings svar anbefaler, at der gives mulighed herfor.

Vores begrundelse er for det første, at der vil være en række andre virksomheder, posthuse, tankstationer m.v., der berettiget også vil begære tv-overvågning af gadearealet. For det andet og vigtigst af alt tæller hensynet til beskyttelsen af den enkelte borgers mulighed for at kunne færdes på frit tilgængelige arealer uden at blive udsat for skjult overvågning højere.

Socialdemokratiet kan anbefale lovforslaget.

Kl. 21.30

Per Dalgaard (DF):

Dansk Folkeparti har altid haft en stor udtalt aversion mod kontrol og overvågning, men desværre har udviklingen i samfundet i de sidste årenger vist, at øgede overfald mod pengetransporter og det øgede antal bankrøverier nødvendigvis gør nogle tiltag for at komme det her uvæsen til livs.

Det foreliggende lovforslag gående ud på at videoovervåge udendørs bankboks og pengetransporter er en konsekvens af udviklingen. Desværre vil det måske i nogle tilfælde kunne virke generende på lovlydige borgere, men det er så den omkostning, vi desværre må bære, for at samfundet generelt kan dæmpe op for bl.a. bankrøverier. Derfor finder jeg det på sin plads at videoovervåge udendørs pengeautomater, vekselautomater, og pengetransporter.

De begrænsninger, der ligger i lovens adgang til udendørs videoovervågning alene af personer, der befinder sig i umiddelbar nærhed af en automat, finder Dansk Folkeparti passende for at undgå en generel frygt for at føle sig overvåget på almindelige åbne offentlige pladser.

Vi kan derfor tilslutte os lovforslaget.

Helge Adam Møller (KF):

Af hensyn til, at klokken nærmer sig 22, at vi stadig væk har 4-5 sager på, og at den konservative folketingsgruppe er helt enig i forslaget, vil jeg stort set nøjes med at sige, at det er vi.

Så vil jeg for øvrigt tilslutte mig det, som Venstres ordfører, hr. Karsten Nonbo, sagde om nogle ting, vi skal dyrke lidt under udvalgsbehandlingen. Det var godt og rigtigt set, og det er vi enige i.

Vi tilslutter os lovforslaget.

Margrete Auken (SF):

Her har vi jo haft hørings svar, så det har været en fryd og fornøjelse at forberede sig til det her forslag, og jeg kan sige på SF's vegne, at vi ikke har problemer med videoovervågningen af pengeautotransporter.

Vi er altså lidt tøvende, og jeg blev det især, da jeg læste hørings svarene, over for spørgsmålet om pengeautotransporterne.

Vi er glade for, at man har fulgt linjerne med, at der ikke er noget med at videoovervåge facaderne, og vi synes, at de argumenter, der fremføres for det fra f.eks. Rigsadvokatens side, er overbevisende.

Spørgsmålet er så, om det er nødvendigt at tillade det ved pengeautotransporterne. Man kan jo sige, at bankerne selv har ansvaret for, at man får adgang til penge på den måde, som man gør, og derfor må de også, hvis de vil have dem beskyttet, tage dem indenfor som foreslået af Forbrugerrådet, men det vil vi kigge på under udvalgsbehandlingen.

Elisabeth Arnold (RV):

Det Kriminalpræventive Råd har for et stykke tid siden udgivet en pjeces her om tv-overvågning, hvor der står meget malende som mellemoverskrift »Mellem forebyggelse og krænkelse«.

Det beskriver jo helt klart, hvad det er for afvejninger, man skal foretage, når man beslutter sig for, om man vil forøge muligheden for overvågning.

På baggrund af den stigning, der har været i røverier og også røverier mod banker og penge-

transporter, synes vi fra Det Radikale Venstres side, at ministeren har fundet en fornuftig balance i de ting, der tilstræbes her.

Vi er tilhængere af, at lovforslaget her kan blive vedtaget, og vi støtter både overvågningen af pengeautotransporter, vekselaugotransporter og pengeautotransportbiler.

Line Barfod (EL):

Jeg vil gerne først tilslutte mig det, som Venstres ordfører, hr. Karsten Nonbo, sagde om, at vi under udvalgsarbejdet skal se nærmere på begreberne, så vi er sikre på, at der er fuld klarhed over, hvad det er for en type overvågning, vi taler om, så det i hvert fald ikke giver anledning til problemer.

Så vil jeg gerne sige, at vi mener, at røverier er et stort problem for banker og pengetransporter, men også når de flytter sig derfra og i stedet bliver begået mod tankstationer, bagerforretninger og andre.

Kl. 21.35

Når røverier er et stort problem, er det, fordi det personale, der bliver udsat for dem, hvad enten det er bankpersonale, eller det er personale på tankstationer eller i bagerforretninger eller andre steder, bliver påvirket af at blive udsat for et røveri. Og det er vigtigt at prøve at gøre noget for at forhindre, at personalet får de problemer.

Spørgsmålet er: Hvordan gør vi det bedst, og flytter vi med det her forslag bare røverierne fra ét sted til et andet? Hvis det, der sker, alene er, at det ikke er banker, det går ud over, men tankstationerne eller bagerierne, så kan man sige, at vi ikke er nået så meget længere. Derfor vil vi gerne se noget mere på konsekvenserne af det her forslag, før vi tager endelig stilling.

Så vil jeg også gerne sige i forhold til den debat, der er, at lige præcis bankrøverier faktisk er et område, hvor der er en meget høj opklaringsprocent, og hvor man kan se, at det arbejde, der foregår fra politiets side, har en stor effekt, og hvor man også kan se, at de fleste, der er taget for bankrøverier, ikke begår nye røverier. Det er der faktisk lavet undersøgelser af for nylig.

Derfor er det for os væsentligt at gå ind og se på, hvad er det så for nogle yderligere tiltag, man kan gøre for at prøve at forebygge, at røverierne finder sted, hvem er det, der begår de her røverier, og hvad kan vi gøre for at forhindre, at vi ikke bare med det her flytter dem fra ét sted til et andet?

Som Finansrådet er inde på, har man jo i mange år i Danmark haft en holdning om, at det

er vigtigt, at vi ikke af frygt for røverierne ændrer bankerne til at være fæstninger, hvor der står bevæbnede vagter, hvor man skal igennem sikkerhedskontrol osv., at vi holder fast i, at det skal være åbent og rart at opholde sig et sted, hvor man kan gå lige ind, vel vidende at det betyder, at stort set enhver kan vakle ind i banken, stikke hånden i lommen og sige, giv mig nogle penge, og så får de pengene.

Det er også den instruks, der er til personalet. De skal hellere udlevere pengene end risikere, at der sker noget med personalet eller andre, der er til stede. Og det er vigtigt for os at holde fast i, at den holdning, vi har, er, at det vigtige er at undgå, at det går ud over nogen.

Derfor er vi lidt bekymrede for, om alle de sikkerhedsforanstaltninger, der bliver indført, kan føre til, at røverierne måske får en farligere karakter, og derfor er det altså for os vigtigt, at vi ser nærmere på det her under udvalgsarbejdet.

Justitsministeren (Lene Espersen):

Lovforslaget går jo ud på at tillade tv-overvågning af pengeautomater, valutavekslingsautomater og pengetransportbiler.

Det er korrekt, at i afvejningen af, hvad der var mulighed for, har vi valgt at sige, at for så vidt angår pengeautomaterne og pengetransportbilerne, giver vi tilladelse til overvågning, hvorimod det efter regeringens opfattelse ikke er fundet rigtigt og ikke fundet balanceret, såfremt man også havde givet mulighed for en facadeovervågning.

Det er igen hensynet til de forbedrede muligheder for at forebygge og navnlig opklare røverier og berigelseskriminalitet på den ene side og på den anden side det, vi alle sammen frygter, nemlig en glidebane over imod et overvågnings-samfund, hvor almindelige mennesker, der intet har at gøre med bankrøverier osv., føler sig udsat for overvågning i det daglige. Derfor er snitfladen og grænsen blevet trukket det sted, hvor den er trukket.

Jeg vil tilkendegive i dag, at jeg er meget glad for, at det, efter at vi har haft en lang og ophedet debat om så mange andre lovforslag, er, som om Folketinget er ved at nærme sig hinanden igen i hvert fald på det her ene lovforslag. Jeg har i hvert fald hørt en meget positiv tilkendegivelse fra langt de fleste partier og endda hørt ros nu, hvor også høringssvarene foreligger i al væsentlig grad.

Jeg ser frem til en positiv udvalgsbehandling og takker for de mange positive tilkendegivelser fra de fleste af partierne i Folketinget.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 141: Forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet og lov om international fuldbyrdelse af straf m.v. (Gennemførelse af EU-retshjælpskonventionen, den 2. tillægsprotokol til Europarådets retshjælpskonvention og EU-rammeafgørelse om fælles efterforskningshold).

Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 27/2 2002).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Birthe Rønn Hornbech (V):

Det er, som det allerede er sagt, langt hen på afte-
ningen, og jeg skal ikke trætte med at gennemgå
hele dette ikke helt teknisk lette forslag, men til
en start sige, at Venstre naturligvis støtter dette
forslag.

Kl. 21.40

Vi har mange af den slags forslag. Danmark er ikke mere en ø, og folk rejser over grænser. Vi indgår tættere og tættere samarbejde i forskellige sammenhænge, i EU, i Europarådet, og dette nære samkvem medfører desværre også flere retssager, også flere strafferetssager, mere grænseoverskridende kriminalitet. Det medfører naturligvis også, at det er hensigtsmæssigt at indgå nogle aftaler, der kan lette afviklingen af retssager, at indgå nogle grænseoverskridende afta-